2015D33175

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Economische Zaken over de Energieraad (informeel) op 22 en 23 september 2015.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Vermeij

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Thomassen

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele Energieraad die op 22 en 23 september 2015 plaatsvindt in Luxemburg.
Deze leden lezen dat er in de ochtendsessie op 23 september gesproken gaat worden over nieuwe energietechnologieën als kans voor groei en banen. Zij zijn van mening dat hierin veel kansen liggen voor Nederland. Duidelijke doelstellingen en prioriteiten stellen helpen hierbij. De leden van de VVD-fractie zijn daarom voorstander van de te ontwikkelen Europese aanpak. Welke kansen ziet u voor Nederland? Welke zaken wilt u zien en op welke manier? Hoe snel zijn die te realiseren? Welke obstakels moeten daarbij worden overwonnen?
Verder lezen zij dat er tijdens de Energieraad een werklunch georganiseerd gaat worden over de synergie tussen energie en ontwikkelingssamenwerking. Wilt u na de informele energieraad de Kamer informeren over de presentaties die tijdens de werklunch worden gegeven? Deze leden zien de synergie tussen energie en ontwikkelingssamenwerking voornamelijk als kans voor het Nederlandse bedrijfsleven. Hoe denkt u hierover?
In het verslag van de Energieraad 8 juni 2015 lezen zij dat de uitgevoerde stresstesten aantonen dat sommige landen kwetsbaar zijn. Deze leden zien het belang van een sterke infrastructuur maar zijn van mening dat deze kosten niet voor de rekening moeten komen van de gebruikers van landen met een sterke infrastructuur. De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat investeringen in de infrastructuur voornamelijk door private bedrijven moeten worden gedaan. Uiteraard is juridische zekerheid hiervoor van belang. Hoe gaat u hier op toezien?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de agenda van de informele energieraad van 22 en 23 september in Luxemburg. Zij hebben een aantal vragen en verzoeken u om daar op in te gaan.
Wat zijn de concrete kansen die de te ontwikkelen Europese aanpak voor energieonderzoek en innovatie- (SET) heeft voor de Nederlandse onderzoekssector? Deze leden willen graag weten hoe de link met het topsectorenbeleid wordt vormgegeven. Bestaat er al een meer concreet beeld van hoe het Europees Fonds voor Strategische Investeringen (EFSI) Nederlandse investeringen in duurzame energievoorziening gemakkelijker kan maken? Heeft het Netherlands Investment Agency for EFSI al concrete projectaanvragen in behandeling genomen? Wanneer wordt de herziening van de gasverordening verwacht?
De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd hoe de ervaringen tot nu toe zijn met de «vrije gedachtewisselingen» onder het Luxemburgse voorzitterschap. Hoe werkt het Energy Charter Treaty precies en welke

landen zijn er lid van? Wat bedoelt u met «een energiemarkt zonder marktverstorend overheidsingrijpen»? In de energiesector is er toch per definitie erg veel overheidsingrijpen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA fractie zien een meerwaarde in de energie onderzoeks- en innovatiestrategie die wordt ontwikkeld door de Europese Commissie. Wordt er bij dit actieplan ook gekeken naar werkgelegenheid? Daarnaast vragen deze leden of en op welke wijze de investeringen vanuit het Europees Fonds voor Strategische Investeringen aan gaan sluiten bij de energie onderzoeks- en innovatie strategie. Hoe gaan deze twee instrumenten elkaar versterken? Voor deze leden is het van belang dat bij investeringen in duurzame energie wordt ingezet op innovatie, werkgelegenheid en draagvlak. Deelt u deze mening? Op welke wijze wordt dit meegenomen in de energie onderzoeks- en innovatie en bij de investeringen in energie-infrastructuur, hernieuwbare energie en energiebesparing vanuit het EFSI? Hoeveel projecten gerelateerd aan energie ondersteunt het Netherlands Investment Agency op dit moment? Deelt u de mening dat meer geïnvesteerd zou moeten worden door de overheid in onderzoek en innovatie op het vlak van duurzame energie en energiebesparing? Waarom wordt ter illustratie niet waterkracht, geothermie en zon-PV genoemd als gebied van energie-innovaties waarop Nederland zijn verdienpotentieel zou kunnen verstevigen?
Kunt u aangeven welke thema's en wat zijn inzet zal zijn voor de informele energieraad onder zijn voorzitterschap?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie lezen dat in het verslag van de energieraad staat dat Noorwegen de rol van Rusland heeft overgenomen als grootste gasleverancier van Europa. Deze leden zien dit als een positieve ontwikkeling, maar zij constateren ook dat de gasvoorraden in noordwest Europa onder druk staan op de lange termijn. Hierdoor loopt Europa op de lange termijn het risico om weer meer afhankelijk te worden van Rusland. Kunt u in de komende gasvisie ook een langetermijnvisie te geven van de gevolgen van het opraken van de gasvoorraden in noordwest Europa voor zowel de Nederlandse als de Europese afhankelijkheid van Russisch gas? Kunt u uitleggen welke rol spelen de gasvelden in de Noordzee in de energievoorzieningsstrategie en in hoeverre kan de voorzieningszekerheid op de lange termijn met duurzame energie en energiebesparing worden bereikt?
Hoeveel landen binnen Europa importeren nog steeds het merendeel van hun gas uit Rusland en wat is de invloed van deze afhankelijkheid voor de energievoorzieningszekerheidsstrategie? Wat zijn de consequenties voor de Europese Unie en voor Nederland als Rusland geen gas meer levert aan landen binnen de Unie? Deze leden vragen u om een appreciatie te geven op de lange termijn strategie van de Europese Unie met betrekking tot het opraken van de gasvoorraden in noordwest Europa. In hoeverre schat u in dat de Energie Unie dit vraagstuk kan oplossen?
Deze leden merken op dat in de beantwoording van de schriftelijke vragen (TK 21 501-33, nr. 544) wordt verwezen naar de inzet van Nederland om ETS in Europees verband sterker te maken. Deze versterking zou zich richten op het beter afstemmen van het verstrekken van gratis emissierechten aan koolstoflekkagegevoelige bedrijven op de werkelijke productie en risico's op koolstoflekkage bij deze bedrijven. Kunt u uitleggen op welke manier Nederland zich wil gaan inzetten om dit doel te bereiken? Hoe gaat u er in Europa voor zorgen dat alle bedrijven die gratis emissierechten aanvragen op dezelfde eerlijke en duidelijke manier behandeld worden? Zij willen graag weten of ten behoeve hiervan een

concreet afwegingskader komt, waarin de criteria voor toewijzing van gratis emissierechten duidelijk wordt omschreven, en hoe dit afwegingskader eruit zal zien.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdD-fractie

In aanloop naar de informele Energieraad op 22 en 23 september hebben de leden van de Partij voor de Dieren-fractie enkele vragen. In het bijzonder naar aanleiding van het rapport «Carte Blanche for Fracking» van Friends of the Earth.[1] Daarin staat dat een door de Europese Commissie gelanceerd internationaal kennisnetwerk over schaliegas wordt gedomineerd door de industrie. Het kennisnetwerk is vorig jaar gelanceerd en telt meer dan zeventig deelnemers van bedrijven en organisaties uit de EU, waaronder veel olie- en gasconcerns. Aangezien een groot aantal van de deelnemers belang hebben bij de uitbreiding van schaliegaswinning, zet dit volgens deze leden de deur naar fracking wijd open. Deelt u de mening dat het absoluut onacceptabel is dat een door de Europese Commissie gesteund netwerk, gedomineerd wordt door de olie- en gaslobby?
Volgens het rapport werkt 40% van de deelnemers voor een bedrijf dat zich bezighoudt met de winning van schaliegas of dat graag zou willen. Bovendien zou twee derde van de betrokken onderzoekers nauwe banden hebben met de industrie. Deelt u de mening dat – aangezien de discussie rondom schaliegaswinning in belangrijke mate over publiek belang en veiligheid draait – dit kennisnetwerk niet gestuurd mag worden door betrokkenen met financiële belangen? Zo nee, waarom niet? De Europese Ombudsman onderzoekt op dit moment of de samenstelling van het kennisnetwerk in strijd is met de regels van het Joint Research Center, de wetenschappelijke dienst van de Europese Commissie, waar het netwerk onder valt.[2] Onafhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek, vinden de leden van de PvdD-fractie het onacceptabel dat er zelfs maar de schijn van financiële belangen van de olie- en gaslobby is bij dit belangrijke maatschappelijk debat. Bent u bereid om zich op Europees niveau tegen de invloed van de industrie in dit kennisnetwerk uit te spreken?

II Antwoord / Reactie van de Minister

III Volledige agenda

Geannoteerde Agenda van de informele Energieraad op 22 en 23 september 2015 in Luxemburg
Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 4 september 2015 – 2015Z15854

Verslag van een schriftelijk overleg over de Energieraad op 8 juni 2015
Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 28 mei 2015 – Kamerstuk 21 501-33, nr. 544

Verslag van de Energieraad op 8 juni 2015 in Luxemburg
Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 18 juni 2015 – Kamerstuk 21 501-33, nr. 547

---

[1] http://corporateeurope.org/sites/default/files/attachments/carte_blanche_for_fracking_final.pdf
[2] http://www.ombudsman.europa.eu/cases/caseopened.faces/en/60649/html.bookmark